

Kultur- og kirke departementet

pr. epost: postmottak@kkd.dep.no

Deres ref.:
2006/00936KU/KU3 KSR

Vår ref.:
07-033hr

Dato:
1. februar 2007

HØRING- EVALUERING AV DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) viser til departementets brev av 09.11.06, og avgir med dette vårt hørings svar i saken.

1. Innledende merknader

Kultur- og Kirke departementet har gitt Forskningsinstituttet NIFU STEP i oppdrag å evaluere "Den kulturelle skolesekken". Hensikten med evalueringen var å undersøke om ordningen fungerer ut fra målsetningene. NIFU STEP leverte sin evalueringsrapport 8. september 2006.

Det er denne rapporten som er sendt høringsinstansene til uttalelse.

For MFO framstår det uklart om vi er invitert til å gi til kjenne våre synspunkter på "Den kulturelle skolesekken" og dens fungering, eller om vi skal uttale oss om våre synspunkter på det arbeidet forskningsinstituttet NIFU STEP har utført.

MFO mener det er sterkt uheldig med lite konkrete høringsbrev, da det kan skape usikkerhet hos høringsinstansene om hvilket grunnlag hørings svar skal gis på. MFO vil derfor i det følgende først komme overordnede synspunkter på den oversendte evalueringsrapporten, før vi kommenterer forhold og temaer vedrørende "Den kulturelle skolesekken" vi mener er viktig at ivaretas i det videre arbeidet fra departementets side.

2. MFOs overordnede synspunkter på NIFU STEP's evalueringsrapport.

Rapporten bygger sin uttalelse på et svært lite materiale i forholdet til omfanget. Den er også tildels lite tilgjengelig i sin språkform for folk flest. Vi stiller også spørsmålsteget ved om rapporten holder normale vitenskapelige krav, blant annet om representativiteten er omfattende nok, om analysene følger naturlig av resultatene uten å være tendensiøse og om de anbefalingene som gruppen kommer med er balanserte i forhold til oppdragsgivernes intensjoner. Vi etterlyser også innspill og intervjuer med et representativt utvalg av de kunstnerne som står for innholdet i "Den kulturelle skolesekken. "

Vi kan heller ikke se at rapporten evaluerer ”Den kulturelle skolesekken” etter de mål som er satt i styringsdokumentene for ”Den kulturelle skolesekken”.

Ut fra ovenstående mener vi at departementet ikke kan legge avgjørende vekt på avgitt evalueringsrapport når regjeringens evaluering skal legges fram for Stortinget. Departementet bør utarbeide et eget notat til Stortinget, basert på de tilbakemeldinger som høringsrunden medfører.

MFO vil likevel knytte noen få kommentarer til noen av de slutningene som kan trekkes fra evalueringsrapporten:

A. Kunst eller pedagogikk?

I evalueringsrapporten fremstilles et gjennomgående motsetningsforhold mellom pedagogikk og kunst, fra bevilgningsnivå (mellom utdanningsdepartementet og kulturdepartementet) til det utøvende nivået (mellom de kunstnere/kulturarbeidere som lager forestillingene og skolen). MFO har ikke grunnlag for å uttale seg om eventuelle departementale spenninger. Derimot vil vi understreke at de av våre medlemmer som produserer forestillinger har en lang kunstfaglig utdanning. I denne utdanningen er formidling av kunstuttrykk innenfor en pedagogisk ramme helt sentralt. Å hevde rent generelt at det foreligger et motsetningsforhold mellom pedagogikk og kunst på utøversiden, blir for oss derfor en meningsløs påstand som det ikke er belegg for. God kunst er god pedagogikk, god pedagogikk er god kunst!

B. Forvaltningsnivåene i den kulturelle skolesekken

DKS – ordningen preges av en organisatorisk og administrativ komplisert oppbygging. Evalueringsrapporten peker på spenninger på så å si alle nivåer:

- mellom Utdanningsdepartementet og Kulturdepartementet
- mellom ABM/Kulturrådet og utdanningsdirektoratet
- mellom fylkeskommunen og den enkelte kommune
- mellom kommunen(som skoleeier) og den enkelte skole

Etter MFOs mening er det åpenbart et stort behov for klargjøring og forenkling. Dette vil utvilsomt kunne bidra til å redusere spenningsnivået og samtidig gjøre forvaltningen av midlene enklere og mindre byråkratisk.

C. Den lokale forvaltning av DKS-midlene

I prinsippet er det fylkeskommunen som fordeler de økonomiske midlene på lokalplanet. Fylkeskommune kommer generelt dårlig ut i evalueringsrapporten. Vi vil hevde at dette er en noe unyansert påstand. Mange fylkeskommuner har utviklet en betydelig kompetanse innen feltet. Samtidig opplever MFOs medlemmer at flere av landets storbyer har kommet svært dårlig rent økonomisk. Mens eksempelvis Oslo og Bergen disponerer 100% de midlene som tilfaller kommunen etter innbyggertall, er forholdet for Trondheim og Stavanger annerledes (Stavanger disponerer 1/3 av midlene).

MFO ønsker å påpeke at landets storbyer har velutviklede kulturadministrasjoner som er i stand til å forvalte midlene minst like godt som fylkeskommunen. Etter vår mening bør det innføres de samme økonomiske fordelingsordningene for all landets storbyer som den ordningen Oslo og Bergen har.

3. MFOs synspunkter på innhold i og organisering av Den kulturelle skolesekken

MFO har vært aktivt med i utviklingen av "Den kulturelle skolesekken", og er enig i at den er en viktig bærebjelke for kunst og kulturforståelse til skolebarna. Vi ser på "Den kulturelle skolesekken" som den største kulturreform i skolen noensinne. Vi har store forventninger til at ordningen skal utvikle seg på kulturens egne premisser og i samarbeid mellom skole og kultur. Selv om "Den kulturelle skolesekken" skal være solid forankret i de nye læreplanene som er innført i forbindelse med Kunnskapsløftet, er det en forutsetning for MFO at det fremdeles er Kulturdepartementet som har ansvaret for økonomien i "Den kulturelle skolesekken."

MFO har tatt utgangspunkt i de overordnede målsetningene med "Den kulturelle skolesekken" slik den er beskrevet i St.meld. nr.38, 2002 - 2003:

- å medverke til at elever i grunnskulen får eit profesjonelt kulturtilbod
- å leggje til rette for at elever i grunnskulen skal få tilgang til, gjere seg kjende med og få eit positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål

(St. meld. 38 (2002-2003) s. 9f)

MFO tar også utgangspunkt i St.meld.nr 39, 2002 - 2003 " *Ei blot til Lyst*" som forholder seg til kunst og kultur i og i tilknytning til grunnskolen.

MFO tar videre utgangspunkt i målformuleringene i Kunnskapsløftet, der det sterkt presiseres at skolen har en sentral rolle som "formidler av verdier, allmenndannelse og kultur" (Rundskriv F-13/04, "Dette er Kunnskapsløftet"). Vi mener at en enda bedre implementering av "Den kulturelle skolesekken" inn i den enkelte skoles arbeid med de nye læreplanene sikrer at de kulturelle visjonene i Kunnskapsløftet blir nådd.

3.1 Organiseringen

"Den kulturelle skolesekken" må ha som overordnet mål å nå alle barn i løpet av skoletiden med et bredt og allsidig kunst og kulturtilbud. De må få møte profesjonelle kunstnere og kulturformidlere både i sitt eget miljø og i de miljøer de vanligvis hører hjemme i.

MFO går inn for at "Den kulturelle skolesekken" skal:

- ha sterk lokal forankring der kulturektoren og skolen har ansvar for planlegging og gjennomføring av ordningen.
- utvikle systematisk tilbud til alle elever i grunnskolen
- ha ansvaret for kunst- og kulturtilbudet, og skolen ansvaret for å sette det hele inn i en pedagogisk sammenheng.
- bli en varig og forutsigbar ordning som kommer alle grunnskolens elever til gode
- utvikles videre til å omfatte barnehagen og videregående skole
- ta særskilt hensyn til barn med spesielle behov.

MFO mener at det fortsatt må arbeides med å forenkle og tydeliggjøre samarbeidet mellom kultur- og skolesektorens aktører, og at diskusjonen om arbeidsdeling, styrkingen av de konkrete samarbeidsarenaene og utvikling av brobyggingsfunksjonene må fortsette.

3.2 Innhold

Satsningen gir mange utfordringer og muligheter når det gjelder innhold. For at ”Den kulturelle skolesekken” skal lykkes og bli en god arena for kunst og kulturformidling til elevene må kvalitet og kompetanse være en viktig forutsetning.

MFO mener at tilbudet må være relevant for alle og ikke bare være et tilbud til elever med spesielle evner på et eller flere kulturområder. Tilbudet kan være møte med profesjonelle kunstnere, formidling av vår kulturarv og vår samtidskunst, et differensiert tilbud med musikk, scenekunst, litteratur, museum og film. ”Den kulturelle skolesekken” skal sikre at elevene oppnår gode oppvekstvilkår med vekt på læring og utvikling, tilhørighet og identitet, aktivitet og opplevelser, omsorg og trygghet. Skolen må være delaktig i planleggingen slik at ”Den kulturelle skolesekken” blir en planlagt virksomhet i den enkelte skole. Det er viktig at det etableres godt samarbeid med lokale kunstnere og kulturarbeidere, slik at hensynet til lokale forhold og miljøer blir lett tilgjengelig.

Vi mener også at ”Den kulturelle skolesekken” må ses i sammenheng med læringsmålene i Kunnskapsløftet. Den helhetlige innlemmingen av kunstneriske og kulturelle uttrykk som er et av de overordnede målene i ”Den kulturelle skolesekken” må i sterkere grad settes i sammenheng med Kunnskapsløftets presisering av skolens sentrale rolle som formidler av verdier, allmenndannelse og kultur.

3.3 Samarbeid

Det må etableres et bredt samarbeid i kommunen mellom kulturansvarlig, lokale kunstnere, den lokale kulturskolen, organisasjoner og skolen. Slik blir det en systematisk satsning på et kulturprogram som sikrer alle elever i grunnskolen kulturelle opplevelser og innsikt i en rekke ulike kulturområder.

3.4 Kunstnerens arbeidsvilkår

MFO mener at forholdene for de som fyller ”Den kulturelle skolesekken” med innhold må bli bedre. Fellesløsninger for honorarer vil fungere konstruktivt for ”Den kulturelle skolesekken” som helhet, og vi mener at dette i langt større grad må innføres i videreføringen av ordningen. DKS må ta et større ansvar for forutsigbare honorarer, og ”Den kulturelle skolesekken” må ta et større ansvar for planlegging og booking enn de gjør til nå. Eventuelt må kunstnerne selv få betalt for det betydelige arbeidet de legger ned i å selv produsere og planlegge turneer for ”Den kulturelle skolesekken”.

MFO etterlyser også en bedre informasjonsstrategi i ”Den kulturelle skolesekken”. Vi ønsker lettere tilgjengelig informasjon om hvor man kan søke penger for å utvikle prosjekter, om hvor man kan tilby prosjekter, og hvor man kan søke midler til kompetanseheving for kunstnerne.

3.5 Økonomien

MFO mener at ”Den kulturelle skolesekken” må forankres i statsbudsjettet, under Kulturdepartementets poster.

4. Avslutning

Etter MFOs vurdering er evalueringen foretatt av NIFU STEP av ”Den kulturelle skolesekken” beheftet med så store mangler at den ikke kan anerkjennes som den evalueringen Stortinget har bedt Regjeringen foreta av ”Den kulturelle skolesekken”.

”Den kulturelle skolesekken” har vist seg som en av de viktigste kulturpolitiske satsingene rettet mot barn og unge. Gjennom ”Den kulturelle skolesekken” kan barn i grunnskolen øke sin kulturelle kapital og sin kulturelle kompetanse gjennom møter med profesjonelle kunstnere. Gjennom ”Den kulturelle skolesekken” kan også skolens sentrale rolle som formidler av verdier, allmenndannelse og kultur styrkes.

Finansieringsansvaret må fortsatt tilhøre Kulturdepartementet.

Selv om ”Den kulturelle skolesekken” på mange måter framstår som et godt tilbud, er det viktig med videre fokus på områdets organisering og struktur.

MFOs erfaring så langt er at betingelsene for kunstnerne som deltar i ”Den kulturelle skolesekken” er for dårlig, både avlønningsmessig, kontraktsmessig og organisatorisk. Her er det helt klart forbedringspotensiale i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Hans Ole Rian

Nestleder

Bård Hogstad

Forbundssekretær